yoUthIES

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Erasmus+

Pakkett ta' Taħriġ għal Persuni li Jaħdmu maż-Żgħażagħ

Modulu: Interventi bbażati fil-komunità

WERREJ

1. INTRODUZZJONI
2. OBJETTIVI TA' TAGĦLIM
3. REFERENZI GĦAL POLITIKI TAL-UE
4. L-I KAPITLU: Introduzzjoni għal Interventi Bbażati fil-Komunità
5. It-II KAPITLU: L-Ippjanar u l-Implimentazzjoni ta' Interventi Bbażati fil-Komunità
6. It-III KAPITLU: Approċċi u Mudelli għal Interventi Bbażati fil-Komunità
7. STUDJI TA' KAŻIJIET (EŻEMPJI TA' PRATTIĊI TAJBA)
8. SOMMARJU/KONKLUŻJONIJIET
9. REFERENZI

iED Institute of Entrepreneurship Development

RESET

réseau tandemplus

1. INTRODUZZJONI

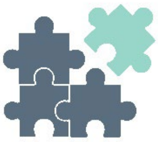

"*Waħidna, nistgħu nagħmlu biss ftit; flimkien, nistgħu nagħmlu ħafna*".
Hellen Keller

Jekk jimpurtak mill-komunità tiegħek u temmen li individwi jistgħu jrawwmu bidla soċjali meta jaħdmu flimkien iżda għadek taħseb kif tista' tagħmel xi ħaġa fil-prattika, mela dan il-modulu se jiggwidak f'din it-triq! Jekk l-għan aħħari tiegħek huwa li tagħti kontribut pożittiv lill-benesseri tal-komunità tiegħek, mela hawn se ssib ħafna informazzjoni u modijiet kif tistimula lilek innifsek u timmotiva lil oħrajn biex jingħaqdu miegħek. Billi taqra dan il-modulu, int se tiskopri li l-element kruċjali tal-bidla soċjali qiegħed fil-qalba tal-komunità u billi tisfrutta l-assi u r-riżorsi, u li b'dan fl-aħħar isseħħ it-trasformazzjoni.

F'dan il-modulu aħna se nesploraw metodi kollaborattivi bbażati fuq il-komunità li se jikkontribwixxu biex jirriżolvu kwistjonijiet rikorrenti, sija dawk sempliċi u sija dawk ta' sfida, li jxekklu t-tkabbir u l-iżvilupp tal-komunità. L-interventi komunitarji joħorġu bħala importanti u aktar effettivi biex itejbu l-kwalità tal-ħajja tal-komunità għaliex il-prinċipju maġġuri tagħhom hu li jassenjaw rwol mexxej attiv lill-membri tal-komunità nfushom. Huma jirrikonoxxu wkoll is-saħħa u l-kapaċitajiet tal-individwi u permezz ta' azzjonijiet konġunti jistgħu jakkwistaw ir-riżultati mixtieqa.

Rwol importanti wkoll hu assenjat lil persuni li jaħdmu maż-żgħażagħ, li għandhom l-abbiltà li jinizjaw u jiggwidaw dawn l-interventi bħala punti ta' konnessjoni bejn iż-żgħażagħ u l-komunità. Il-persuni li jaħdmu maż-żgħażagħ jistgħu jgħinu liż-żgħażagħ jiżviluppaw soft skills u jinkuraġġuhom biex jipparteċipaw f'attivitajiet li jibbenefikaw lill-komunità. Iż-żgħażagħ jistgħu jiffunzjonaw bħala aġenti ta' bidla għaliex dawn jistgħu jimplimentaw il-prinċipji u l-prattiċi tal-interventi bbażati fil-komunità sabiex jirrisolvu l-kwistjonijiet li direttament jaffetwawhom.

Matul dan il-modulu, l-importanza ta' komunitajiet magħquda fir-riżoluzzjoni tal-problemi se tiġi indikata, ladarba ovvjament dawn jidentifikaw u jirrikonoxxu r-riżorsi tagħhom li se jiġu użati biex jindirizzaw il-kwistjonijiet tagħhom. Azzjonijiet parteċipatorja u inizjattivi komprensivi huma fil-qofol tas-soċjetà demokratika, u jiddefendu u jiġġieldu għall-ġustizzja soċjali u l-ewkità, u b'hekk jimmiraw lejn l-iżvilupp u l-prosperità.

2. OBJETTIVI TA' TAGĦLIM

Sal-aħħar ta' dan il-modulu, persuni li jaħdmu maż-żgħażagħ se jkunu kapaċi:

- Jiddeskrivu l-kunċett ta' interventi bbażati fil-komunità.
- Jirrikonoxxu l-impatt ta' programmi ta' interventi bbażati fil-komunità.
- Jifhmu l-irwol importanti tal-komunitajiet fir-riżoluzzjonijiet tal-problemi.
- Jitgħallmu biex jevalwaw il-bżonnijiet tal-komunità.
- Jiddisinjaw pjan t'azzjoni għal intervent li jsegwi struzzjonijiet pass b'pass.
- Jifhmu l-importanza biex jimmobilizzaw ir-riżorsi u l-isħubijiet tal-komunità.
- Jiddefinixxu l-Iżvilupp tal-Komunità Bbażat fuq l-Assi.
- Japplikaw Riċerka ta' Azzjoni Parteċipatorja.
- Jifhmu l-benefiċċji ta' inizjattivi ta' impatt kollettiv.

3. REFERENZI GĦAL POLITIKI TAL-UE

- Il-Fond Soċjali Ewropew (ESF) – Il-Fond Soċjali Ewropew huwa wieħed mill-fondi strutturali tal-UE mmirat lejn il-promozzjoni tal-impjiegi, tat-titjib tal-inklużjoni soċjali, u tat-titjib tal-ħiliet tal-ħaddiema.

- Il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali (ERDF) – L-ERDF jimmira li jappoġġja proġetti ta' żvilupp reġjonali madwar l-UE, u b'hekk irawwem tkabbir ekonomiku, ħolqien t'impjiegi, u titjib fl-infrastruttura.

- Il-Ftehim Aħdar Ewropew – Din l-istrateġija komprensiva tal-UE tiffoka fuq l-akkwist tan-netwralità tal-klima u l-promozzjoni tat-tkabbir sostenibbli. Interventi bbażati fil-komunità relatati mas-sostenibbiltà ambjentali, enerġija rinnovabbli, tnaqqis fl-iskart, u l-konservazzjoni tal-bijodiversità jirreżonaw mal-għanijiet indikati fil-Ftehim Aħdar Ewropew.

- L-Ewropa Orrizont – Il-programm ewlieni ta' riċerka u innovazzjoni tal-UE, l-Ewropa Orizzont jappoġġja diversi inizjattivi mmirati lejn l-indirizzar ta' sfidi soċjali, jippromwovi l-innovazzjoni, u javvanza r-riċerka xjentifika.

- Il-Programm Erasmus+ - Dan il-programm tal-UE jappoġġja l-edukazzjoni, it-taħriġ, iż-żgħażagħ, u l-isport. Interventi bbażati fil-komunità jiffukaw fuq programmi edukazzjonali, taħriġ vokazzjonali, żvilupp taż-żgħażagħ, u skambju kulturali li jista' jallinja mal-prijoritajiet tal-Ersamus+.

4. L-1 KAPITLU: Introduzzjoni għal Interventi Bbażati fil-Komunità

4.1. Id-Definizzjoni ta' Interventi Bbażati fil-Komunità

Interventi bbażati fil-komunità jirreferu għal programmi u inizjattivi bil-mira li jindirizzaw problemi perennjali fost komunità lokali identifikata. Dawn jistgħu jservu diversi skopijiet u, meta ppjanati u implimentati kif suppost, jistgħu jipprevenu u jnaqqsu l-fatturi kumplessi soċjali, ekonomiċi, u ambjentali li jikkawżaw disfunzjoni fost il-popolazzjoni indikata. L-interventi huma ddisinjati biex jużaw programmi, politiki, jew strateġiji biex iwettqu l-għanijiet tagħhom u huma normalment ibbażati fuq xogħol kollaborattiv, primarjament permezz tal-involviment ta' membri tal-komunità fil-proċess. Dawn kapaċi jinkludu programmi edukazzjonali għall-ġenituri, programmi li jiffukaw fuq saħħa, edukazzjoni, u prevenzjoni, kif ukoll programmi li jiffukaw fuq l-iżvilupp ekonomiku u soċjali. F'każijiet ta' eżekuzzjoni effettiva ta' intervenzjoni, il-komunità tista' tibbenefika mit-titjib tal-benesseri tar-residenti. Per eżempju, interventi jistgħu jakkwistaw riżultati sostenibbi li jdumu jrendu l-effetti tagħhom fit-tul kif ukoll bidliet soċjali, anke wara t-tlestija tal-programm. Dawn jistgħu jaħdmu bħala riżorsa biex jisfruttaw dejta dwar in-natura tal-komunità u l-bżonnijiet tagħha u jiggwidaw inizjattivi ta' programmi futuri. Aktar importanti minn hekk, dawn jistgħu jużaw bidliet fil-politiki favur il-komunità, filwaqt li simultanjament isalvaw ħajjet individwi.

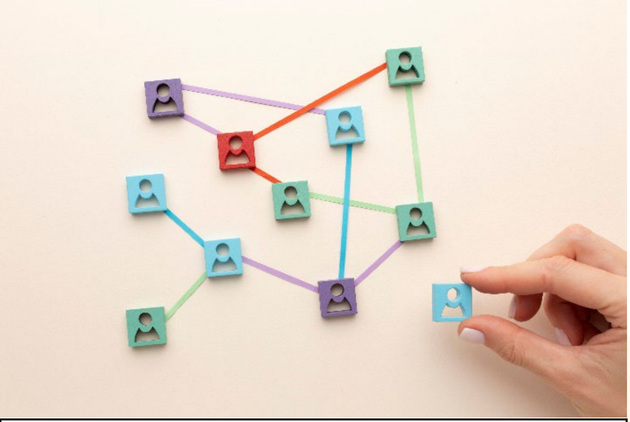

Image by Freepik

Interventi bbażati fil-komunità għaldaqstant huma proċess dinamiku li jimmira lejn il-progress komunitarju. Dawn l-interventi jiġu fis-seħħ hekk kif membri tal-komunità jistabbilixxu viżjoni u objettivi komuni, li jwasslu għal pjan ta' azzjoni biex jindirizza l-bżonnijiet tagħhom. L-iżvilupp ta' ambjent b'saħħtu lokali fil-komunità lokali jirrikjedi ppjanar u implimentazzjoni fit-tul. Dawn il-bidliet mhux isiru biss lokalment, iżda jaffettwaw lis-soċjetà, l-ekonomija, u l-kultura, u għaldaqstant joħolqu ambjent varjat. Opportunitajiet jimmanifestaw ruħhom għal individwi biex isaħħu l-ħiliet soċjali tagħhom, biex b'hekk itejbu l-benesseri tagħhom u jissaħħu. F'dan il-qafas ta' intervenzjoni, membri tal-komunità ma jiġux trattati bħala oġġetti jew sempliċiment utenti, iżda bħala sħab attivi fl-immaniġġjar tal-ħajja soċjali tagħhom u l-proċess tal-iżvilupp tagħhom; huma jirrikonoxxu l-bżonnijiet u l-problemi tagħhom, huma jiżviluppaw ħiliet u jakkwistaw kontroll fuq il-bidliet billi jinfurzaw l-awtonomija tagħhom u l-operat demokratiku tal-komunità. Membri tal-komunità jistgħu jiffurmaw gruppi ta' pressjoni li jistgħu jagħmlu t-talba għal benefiċċji u servizzi mill-istat, filwaqt li jipproteġu u jisfruttaw ir-riżorsi tagħhom għall-bidla soċjali.

4.2 L-Irwol tal-Komunitajiet biex Jissolvew il-Problemi

L-evoluzzjoni umana hija direttament imwaħħda mal-kunċett tal-komunità. Il-komunitajiet inizjalment ġew iffurmati biex jindirizzaw diversi kwistjonijiet ta' sopravivenza u aktar tard evolvew permezz ta' kollaborazzjoni u għajnuna komuni. Il-komunitajiet primarjament jirreferu għal sit ġeografiku, post fejn grupp ta' nies jgħixu, iżda wkoll għall-ambjent bħala l-ġenesi ta' ideat u prattiċi ġodda. Illum il-ġurnata l-lokalità mhijiex il-bażi esklussiva tal-karatteristika bażika tal-komunità, iżda l-orjentazzjonijiet politiċi, professjonali, ideoloġiċi, jew kulturali jistgħu jaħdmu bħala kriterji għall-formazzjoni tal-komunità. L-irwol tal-komunità matul iż-żmien sar kruċjali għaliex dan jikkontribwixxi għal diversi oqsma, bħall-edukazzjoni, is-saħħa, il-kultura, eċċ; il-komunità hija l-forza mexxejja wara l-iżvilupp soċjali. Is-sens ta' appartenenza u r-rabta bejn il-membri, is-solidarjetà u d-dinamika ta' relazzjonijiet ta' appoġġ komuni huma dimensjonijiet bażiċi f'dan il-kunċett ta' komunità. Il-komunitajiet funzjonali jikkontribwixxu sinifikament għal kwalità tal-aħjja u jistgħu jkunu karatterizzati bħala sostenibbli u effettivi f'termini tal-għanijiet li jpoġġu fil-mira tagħhom.

Għal intervent komunitarju ta' suċċess, l-użu ta' metodi parteċipatorji huwa kkunsidrat bħala komponent vitali. L-użu tat-terminu parteċipatorju jimplika li l-partijiet konċernati kollha huma involuti b'mod li jistgħu ssemmgħu leħinhom, jesprimu l-opinjonijiet u l-ħsibijiet tagħhom, filwaqt li jkunu jistgħu jargumentaw jew jisfidaw lil oħrajn b'mod demokratiku. Il-perspettiva ta' kulħadd hija rispettata, u kollha jipparteċipaw fil-proċess tal-ippjanar, teħid tad-deċiżjonijiet, u l-implimentazzjoni tal-intervent. Għaldaqstant, ambjent inklussiv jinħalaq u l-membri tal-komunità jakkwistaw sens ta' pussess fuq il-kwistjonijiet filwaqt li jipprovaw jaffaċċjaw il-problemi tagħhom stess. Hemm diversi vantaġġi għall-attentati biex jissolvew il-kwistjonijiet permezz ta' approċċ komunitarju. Minħabba li l-membri tal-komunità huma l-aġenti prinċipali tal-ippjanar u l-implimentazzjoni tal-interventi u fl-istess waqt jgħixu fil-komunità, dawn għandhom fehim komuni tal-isfidi, xejriet, opportunitajiet, u kapaċitajiet tagħhom.

Konsegwentament, huma jistgħu b'mod aktar effiċjenti jagħmlu evalwazzjoni tal-bżonnijiet tagħhom u jidentifikaw il-problemi, filwaqt li din tfisser li jkun aktar probabbli li se jkollhom proċess ta' teħid tad-deċiżjonijiet san u li fl-aħħar mill-aħħar se jilħqu l-għanijiet tagħhom. Ir-riżoluzzjoni tal-problemi f'ambitu komunitarju jintuża wkoll fl-iskejjel fejn l-istudenti jkunu mitluba biex jidentifikaw problemi reali fil-ħajja. Dan l-approċċ hu wieħed li jġiegħel lill-isutdenti jkunu attivament involuti u jiżviluppaw il-komunikazzjoni, ħiliet ta' żvilupp ta' tim u dawk soċjali, ħsieb kritiku, u biex ikunu kapaċi jwettqu l-bidla. Il-preparazzjoni taż-żgħażagħ f'metodi parteċipatorji kapaċi wkoll tibbenefika l-komunità fi stadju aktar tard, u ttejjeb id-demokrazija għaliex dawn jiġu familjari mal-proċessi demokratiċi u soft skills.

Stampa minn <a href="https://www.freepik.com/free-vector/hand-drawn-bussiness-innovation_19948941.htm#query=community%20problem%20solving&position=2&from_view=sear

4.3 Oqsfa Teoretiċi għal Interventi fil-Komunità

Fil-letteratura, hemm diversi attentati biex wieħed jifhem it-terminu bbażat fil-komunità, meta wieħed iqis li dan kapaċi jkopri firxa wiesgħa ta' tifsiriet. Normalment, il-komunità tirrappreżenta *sit* għall-intervenzjonijiet, u hija ddefinita minn fatturi ġeografiċi bħall-akkwati, skola, belt, eċċ. L-għan ta' dawn l-interventi huwa li jitrawwmu bidliet fl-imġieba tal-individwi li jwasslu wkoll għal tnaqqis fir-riskju tal-espansjoni tal-problema għall-komunità inġenerali. It-terminu jista' jirreferi wkoll għall-*mira* tal-bidla nnifisha. F'dan il-mudell, bidliet sistematiċi fil-politiki pubbliċi, servizzi, jew istituzzjonijiet gradwalment jippromwovu l-prosperità u l-benesseri tal-komunità. Applikazzjoni oħra ta' dan it-terminu tiffoka fuq il-komunità bħala *riżorsa*. Dan il-mudell huwa strutturat madwar l-idea li l-parteċipazzjoni u s-sens ta' pussess tal-kwistjonijiet tal-membri tal-komunità huwa l-element kruċjali għas-suċċess. Fl-aħħar, ibbażat fil-komunità kapaċi jirreferi għall-komunità bħala aġent, li tenfasizza l-iżvilupp u l-isfruttar tal-kapaċitajiet tal-komunità biex jindirizzaw il-bżonnijiet tal-membri tal-komunità.

Fl-1969, Sherry Arnstein ipproponiet is-Sellum tal-Parteċipazzjoni taċ-Ċittadini, li huwa meqjus minn ħafna bħal mudell influwenti tal-parteċipazzjoni komunitarja. L-argument ċentrali ta' Arnstein huwa li f'ambjenti demokratiċi, il-poter għandu jitqassam ugwalment mal-partijiet kollha, sabiex dawn kollha jibbenefikaw; f'dan il-qafas, iċ-ċittadini jakkwistaw il-poter billi jipparteċipaw. Is-sellum metaforiku għandu tmien skaluni, b'approċċ minn isfel għal fuq, li jiddeskrivi tliet livelli ta' parteċipazzjoni miċ-ċittadini: nuqqas ta' parteċipazzjoni, gradi ta' tokenism, u gradi ta' poter taċ-ċittadin. Fil-qosor, it-tmien skaluni tas-Sellum tal-Parteċipazzjoni taċ-Ċittadin jinkludu:

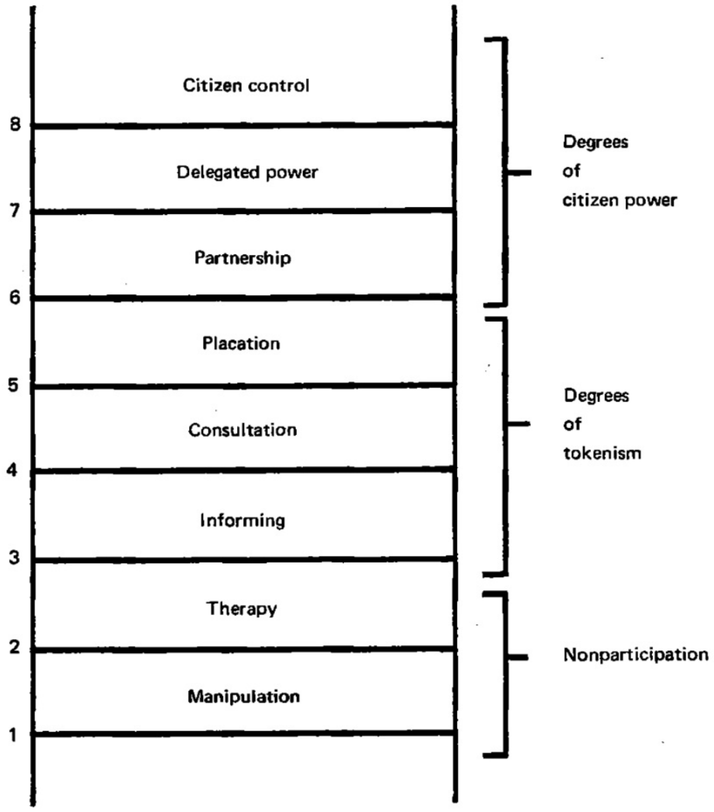

1. **Manipulazzjoni**: dan iseħħ meta ċ-ċittadini jingħataw il-poter b'mod illużorju, bħal per eżempju billi jipparteċipaw b'bordijiet li jagħtu parir jew billi jipparteċipaw bħala komponenti passivi mingħajr ebda rwol sostanzjali fi protesti.
2. **Terapija**: iċ-ċittadini jiġu involuti f'attivitajiet li jimmiraw biex jgħinuhom flok biex jindirizzaw l-għeruq tal-problema.
3. **Infurmar**: l-informazzjoni pprovduta liċ-ċittadini ħafna drabi tkun superfiċjali u mhux binarja, u għalhekk ma jkunux jistgħu jipprovdu feedback jew joħolqu djalogu.
4. **Konsultazzjoni**: iċ-ċittadini jistgħu jesprimu l-ideat tagħhom, imma m'hemmx garanzija li dawn se jiġu kkunsidrati.
5. **Paċifikazzjoni**: hawn iċ-ċittadini għandhom grad limitat ta'

influwenza, imma jiġu involuti biss sabiex tinżamm il-pritensjoni tal-involviment tagħhom.

6. **Sħubija**: f'din l-iskaluna, iċ-ċittadini għandhom id-dritt li jinnegozjaw ma' dawk li għandhom il-poter u jaqsmu r-responsabbiltajiet fuq il-proċessi tat-teħid tad-deċiżjonijiet u l-ippjanar.
7. **Poter Delegat**: iċ-ċittadini għandhom kontroll fuq il-programm, inkluż tal-ġestjoni, tal-fondi, u tat-teħid tad-deċiżjoinijiet.
8. **Kontroll taċ-Ċittadini**: fi kliem Arnstein, dan hu meta "l-parteċipanti jew residenti jistgħu jiggvernaw programm jew istituzzjoni, ikunu f'kontroll totali tal-aspetti tal-politika u maniġerjali, u jkunu jistgħu jinnegozjaw il-kundizzjonijiet li fihom 'persuni esterni' jistgħu jbiddluhom."

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

5. It-2 Kapitlu: L-Ippjanar u l-Implimentazzjoni ta' Interventi Bbażati fil-Komunità

5.1. Evalwazzjoni tal-Bżonnijiet u Assi Lokali

L-evalwar ta' bżonnijiet u riżorsi lokali huwa importanti għat-titjib futur tal-komunità. Il-bżonnijiet huma dawk li jikkostitwixxu d-distakk bejn is-sitwazzjoni attwali u dik mixtieqa, fejn il-komunità taspira li tkun, filwaqt li r-riżorsi jinkludu l-assi kollha (riżorsi umani u dawk intanġibbli) li jistgħu jintużaw għat-titjib. Kull komunità hija możajk li jikkonsisti f'nies minn sfondi soċjoekonomiċi u kulturali differenti li għandhom il-bżonnijiet u l-assi tagħhom li jridu jiġu żvelati. Sabiex wieħed jakkwista veduta komprensiva ta' komunità u jindirizza l-kwistjonijiet li taffaċċja u u effettivament juża r-riżorsi tagħha, huwa importanti li wieħed jifhem l-istruttura u l-ambjent u l-opinjonijiet tal-membri tal-komunità, u, imbagħad, jifforma prijoritajiet fissi. L-evalwazzjoni taħdem bħala għodda biex tikkjarifika l-objettivi tal-interventi u biex tgħin fl-identifikazzjoni l-mezz li bihom jistgħu jiġu miksuba b'mod loġiku u effettiv. Din tippermetti wkoll lill-membri tal-komunità biex attivament jipparteċipaw fil-proċess u biex jitfgħu dawn fuq il-prijoritajiet tagħhom, xi ħaġa li osservatur estern kapaċi ma jindunax biha. Permezz ta' metodi parteċipatorji bbażati fil-komunità, il-fiduċja tal-membri tiżdied u tagħtihom sens ta' tmexxija, u b'hekk iżżidilhom il-kapaċità.

L-evalwazzjoni tal-bżonnijiet u r-riżorsi għandha ssir regolarment matul il-programm t'intervenzjoni u mhux limitata għall-bidu biss. Din tista' sseħħ permezz tal-użu ta' stħarriġ b'struttura informali jew formali. Stħarriġ huwa ta' valur għaliex jista' jissupplimenta osservazzjoni statiċi flimkien ma' aktar informazzjoni dettaljata. Jista' wkoll jitfa' dawl fuq bżonnijiet possibbli oħra eżistenti u jista' jallinja azzjonijiet sussegwenti mal-objettivi. Barra minn hekk, dawn jinvolvu aktar nies fil-programm biex b'hekk jappoġġjaw aktar l-implimentazzjoni tiegħu.

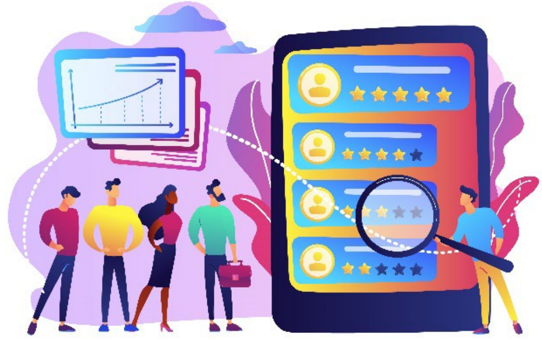

Image by vectorjuice on Freepik

L-ewwel pass biex jiġi varat l-istħarriġ huwa li jiġi ffurmat grupp li jgħin biex jiġi ffurmat fehim komprensiv tal-komunità billi tiġi rikonoxxuta l-informazzjoni ewlenija li hemm bżonn tiġi miġbura. Il-grupp ikun responsabbli wkoll mill-identifikazzjoni ta' sorsi oħra ta' informazzjoni li jistgħu jipprovdu aktar dejta, bħal organizzazzjonjiet u istitutzzjonijiet fil-komunità. Persuna għandha tkun inkarigata li tikkontrolla u tanalizza d-dejta, u fl-aħħar ir-riżultati għandhom jiġu maqsuma mal-komunità. Għaldaqstant, l-evalwazzjoni hija essenzjali għaliex titfa' dawl fuq il-prijoritajiet tal-komunità, in-nuqqasijiet f'ċertu ħiliet, jew anke l-aspetti b'saħħithom li jistgħu jiġu utlizzati.

5.2. L-Iżviluppar ta' Pjan t'Azzjoni għall-Komunità

Proċedura strutturata li tilqa' l-għanijiet tal-komunità hija importanti ferm u trid tiġi mfassla mill-ewwel stadji tal-intervent. B'hekk jiġi mmassimizzat il-persentaġġ tal-fattibbiltà u s-suċċess u żżomm lill-membri ffukati fuq l-għan inizjali mingħajr ma jiġu injorati ebda dettalji. Għaldaqstant, pjan ta' azzjoni huwa għodda vitali li jista' jgħin lill-komunità torganizza kif jistgħu jilħqu ċertu objettivi bbażati fuq pjan dettaljat, b'passi speċifiċi. Skont l-evalwazzjoni ta' bżonnijiet u assi, il-problema u l-impatt negattiv tagħha fuq il-komunità jiġi identifikat biex b'hekk jagħmel il-viżjoni għall-intervent aktar ċara, u barra minn hekk jindika t-triq għal pjan ta' azzjoni, pass wara pass; dan il-pjan ta' azzjoni għandu jibdel il-viżjoni tal-komunità f'realtà.

Bħala l-ewwel pass, grupp ta' individwi għandhom jiltaqgħu biex jiżviluppaw pjan ta' azzjoni. Huwa importanti li dan ikollu membri minn sfondi differenti, gruppi partikolari fil-mira ta' dan il-pjan, u setturi fil-komunità biex jipprovdu veduta olistika tal-problema u biex jagħmlu brainstorming fuq kif għandhom jipproċedu biex isibu soluzzjoni. Il-grupp imbagħad għandu jiżviluppa pjan ta' azzjoni u jipprogramma l-azzjonijiet sussegwenti, filwaqt li jinforma lill-partijiet interessati dwar dan. L-inkarigi għandhom jiġu assenjati lil kulħadd sabiex kull membru jkollu rwol u missjoni fil-pjan. Matul l-implimentazzjoni tal-pjan ta' azzjoni, il-grupp għandu jikkordina, jirrevedi, u jevalwa l-azzjonijiet sabiex jieħu miżuri korrettivi jekk hemm bżonn. Il-pjan ta' azzjoni għandu jkun segwit regolarment, permezz ta' telefonati u laqgħat in vivo, u l-membri għandhom iwettqu l-impenji tagħhom u jlaħħqu ma' dati ta' skadenzi. Biex nikkonkludu, il-pjan ta' sommarju għandu jinkludi dan li ġej:

Image by <a href="https://www.freepik.com/free-vector/hand-

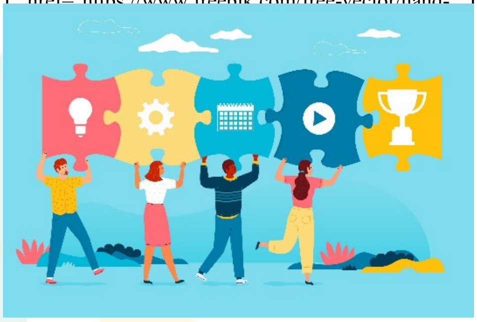

- **Xi** jrid jinbidel.
- **X'**azzjonijiet jew bidliet se jseħħu.
- **Min** se jwettaq dawn il-bidliet.
- **Sa meta** se jseħħu u għal kemm żmien.
- **X'riżorsi** hemm bżonn biex jitwettqu dawn il-bidliet.
- **Komunikazzjoni** (min għandu jkun jaf xiex?).

Image by GraphiqaStock on Freepik

Wara t-tlestija ta' kull pass/inkarigu, il-grupp għandu jiċċelebra x-xogħol magħmul sabiex iżomm il-membri motivati, eċitati, u billi jtihom il-krettu. Il-pjan ta' azzjoni, meta jkun konkret, ċar, u aġġornat jipprovdi kredibbiltà u kontabbiltà lill-grupp, filwaqt li jrawwem ottimiżmu u pożittività għall-eżitu tal-futur.

5.3. Il-Mobilizzazzjoni tar-Riżorsi u l-Isħubiji tal-Komunità

Il-membri tal-komunità huma parti vitali biex intervent jitwettaq b'suċċess, però li komunità tkun lesta għal tali m'għandiex tittieħed bħala xi ħaġa ovvja. Evalwazzjoni inizjali tal-grad li l-membri ta' komunità jistgħu jirrispondu għall-intervent u biex jindirizzaw il-kwistjoni għandu jsir. Il-perċezzjoni tal-problema mhux dejjem tkun l-istess għal kulħadd, għaliex ċertu individwi mhux bilfors jirrikonoxxuha bħala kwistjoni jew jaħsbu li mhix waħda kostanti. Barra minn hekk, il-komunità kapaċi tkun nieqsa mill-motivazzjoni biex tindirizza l-kwistjoni, jew l-isforzi tagħha kapaċi ma jkunux effiċjenti. Għan din ir-raġuni u ħafna aktar, mobilizzazzjoni strutturata u ppjanata tal-komunità għandha tiġi fis-seħħ, u b'hekk l-azzjonijiet jitwettqu kollettivament u l-grad tas-suċċess jiżdied. Approċċi parteċipatorji jiżguraw li l-leħen ta' kulħadd jinstema' u li l-membri tal-komunità jassumu responsabbiltà għar-riżultati tagħhom, filwaqt li l-esperjenzi, għarfien, u kapaċitajiet differenti tagħhom jiġu kkunsidrati. Dawn jipprovdu wkoll trasparenza għaliex il-membri tal-komunità jkunu jafu l-proċessi u d-deċiżjonijiet meħuda li jaffettwawhom u fl-istess waqt jirrikonoxxu jekk il-membri hux trattati ugwalment u jekk humiex inklużi.

Hemm ħafna mudelli u strateġiji li jistgħu jiġu segwiti biex jiġu mmobbilizzati r-riżorsi tal-komunità u sħubijiet u b'hekk titjieb il-kwalità tal-ħajja tal-komunità. L-ewwelnett, sħarriġ fuq kif kif tista' tingħata enerġija lill-komunità fir-rigward tal-kwistjoni għandha sseħħ biex b'hekk jintefa' dawl fuq il-lokalità tal-komunità u l-problemi tagħha, il-prijoritajiet, kif ukoll esperjenzi preċedenti. Għal fehim aktar profond tal-kuntest u għal evalwazzjoni tal-bżonnijiet u l-isfidi li l-komunità kapaċi taffaċċja, normalment grupp fokali jiġi organizzat fejn il-komunità tiġi rappreżentata b'diversi oqsma, bħal irġiel u nisa, gruppi ta' minoranza, professjonisti, eċċ. Grupp ta' ħidma għandu jiltaqa' sabiex jaqsam il-viżjonijiet u pjan ta' azzjoni tiegħu biex jakkwista l-aħjar riżultati, filwaqt li analiżi SWOT kapaċi sservi ta' għodda importanti biex titfa' dawl fuq id-dgħjufijiet tal-gruppi u fuq liema għandu jitpoġġa l-fok. Wara, kampanja ta' għarfien għandha ssir biex issir interazzjoni mal-midja u ċ-ċittadini f'diversi attivatijiet, il-volontarjat, u konsultazzjonijiet pubbliċi, eċċ. Għaldaqstant, il-mobilizzazzjoni tar-riżorsi tal-komunità huwa proċess stimulat mill-membri tal-komunità u riżorsi oħra biex tittieħed azzjoni kollettiva għat-titjib tal-ħajja komunitarja. Il-membri jinizjaw djalogu fejn huma nfushom għandhom rwol predominanti fuq il-kwistjonijiet u s-soluzzjonijiet li jaffettwaw ħajjithom.

Il-mobilizzazzjoni tal-komunità tista' tinkiseb permezz tal-użu ta' diversi riżorsi, bħal tmexxija, evalwazzjoni, maniġment organizzazzjonali u operazzjonali, u komunikazzjoni. Aktar speċifikament, li wieħed ikollu tim ta' tmexxija b'saħħtu, filwaqt li jinvolvi diversi partijiet tal-komunità li attivament jipparteċipaw u jaqsmu l-opinjonijiet tagħhom, jispira fiduċja u kredibbiltà. Komunikazzjoni interna hija importanti biex iżżomm il-membri tagħha fl-istess triq u l-komunità għanda tkun edukata u inkluża. Il-komunitajiet għandhom jieħdu inizjattiva u jaġixxu b'mod independenti, filwaqt li ċ-ċittadini għandhom jimmobilizzaw di volontà tagħhom abbażi ta' motivazzjonijiet personali u komunali.

Il-mobilizzazzjoni tar-riżorsi hija l-utlizzazzjoni ottima tar-riżorsi f'ħin xieraq u b'mod li jiffranka l-aktar spejjeż, fejn ir-riżorsi, mekkaniżmi, u sħab jiġu flimkien sabiex jakkwistaw l-objettivi inizjali tal-azzjoni. Riżorsi naturali, umani, morali, kulturali, u materjali jiġu kkunsidrati kollha kemm huma u jistgħu jiġu pprovduti minn organizzazzjonijiet/istituzzjonijiet, gvernijiet nazzjonali, negozji fis-settur privat, jew anke appoġġ individwali. Il-mobilizzazzjoni tar-riżorsi hija bbażata fuq 3 pilastri, cioè l-bini ta' relazzjonijiet, komunikazzjoni, u l-ġestjoni tal-organizzazzjoni. L-użu tal-mobilizzazzjoni tar-riżorsi għandha diversi vantaġġi, bħal li tipprovdi indipendenza, l-immaniġġjar tal-fondi tiegħek stess, l-espansjoni tal-kollaborazzjoni u t-

titjib ta’ approċċi parteċipatorji, kif ukoll l-iżvilupp tas-sostenibbiltà.

6. It-III KAPITLU: Approċċi u Mudelli għal Intervenzjoni Bbażata fil-Komunità

6.1. Żvilupp fil-Komunità Bbażat fuq l-Assi (ABCD)

Ħafna drabi jiġi osservat li meta jaffaċċjaw diversi problemi, il-komunitajiet ifittxu appoġġ u għajnuna esterna li tkun meqjusa aktar professjonali, aktar mgħammra bir-riżorsi u l-għarfien, u għaldaqstant aktar effettiva. L-enfasi titpoġġa fuq il-bżonnijiet u l-problemi tal-komunità, filwaqt li l-kapaċità u l-punti b’saħħithom tagħhom jiġu mwarrba. Fl-istess waqt, isir użu limitat biss mill-abbiltajiet u l-ħiliet tal-membri, kif ukoll mill-assi komunitarji, u b’hekk tiġi ffurmata impressjoni li l-komunitajiet huma massa ta’ nies b’problemi kumplessi u diversi. Kuntrarjament għal dan, kull komunità għandha sett unika ta’ ħiliet, doni, u assi li jistgħu jintużaw biex itejbu l-kwalità tal-ħajja. Kulħadd għandu xi ħaġa x’joffri.

“Żvilupp fil-Komunità Bbażat fuq l-Assi” (ABCD) huwa strateġija għal żvilupp sostenibbli mmexxi mill-komunità. Lil hinn mill-mobilizzazzjoni ta’ komunità partikolari, ABCD huwa kkonċernat dwar kif jorbot assi żgħar ma’ ambjent aktar kbir. L-attirazzjoni tal-ABCD tinsab fil-premessa li l-komunitajiet jistgħu jmexxu l-proċess ta’ żvilupp huma stess billi jidentifikaw u jimmobilizzaw assi eżistenti, iżda li ħafna drabi mhumiex rikonoxxuti, u b’hekk jirrispondu għal joħolqu opportunitajiet ekonomiċi lokali.[1] Għaldaqstant, ABCD ifisser il-bini ta’ komunitajiet aktar f’saħħithom, siguri, inklussivi, u b’aktar prosperità fejn iċ-ċittadini huma l-kontributuri primarji. L-ABCD tistedinna biex nibdew b’fok fuq x’inhu b’saħħtu sabiex inkunu nistgħu nużaw dak li hu b’saħħtu biex nindirizzaw dak li hu ħażin, u biex b’hekk nagħmlu dak li hu b’saħħtu aktar b’saħħtu minn qabel.[2]

Approċċi attwali li jintużaw ta’ spiss jiffukaw fuq id-defiċit u jenfasizzaw dak li hu nieqes, fuq il-problemi u l-bżonnijiet tal-komunità, u għaldaqstant ma jġibux magħhom riforma istituzzjonali effettiva. Dawn ħafna drabi jużaw strateġiji minn fuq għal isfel u ċ-ċittadini jitqiesu bħala reċipjenti passivi li, barra minn dan, mhux kwalifikati, u għalhekk tinħoloq distanza fost il-membri tal-komunità kif ukoll sens ta’ iżolazzjoni. Però, l-approċċ ABCD huwa wieħed mmexxi mill-komunità u parteċipatorju, fejn iċ-ċittadini jissaħħu biex jaġixxu ta’ aġenti ta’ bidla, u li eventwalment iwasslu għal żvilupp soċjali sostenibbli.

	Deficit Based	Asset Based
Purpose	Changing community through increased services	Changing community through citizen involvement
Method	Institutional reform	Citizen-centred production
Accountability	Leaders are professional staff, accountable to institutional stakeholders.	Leaders area widening circles of volunteer citizens. Accountable to the community.
Significance of Assets	Assets are system inputs. Asset mapping is data collection.	Assets are relationships to be discovered and connected. Asset mapping is self-realization and leadership development.
Production Resource	Money is the key resource. Falls apart without money.	Relationships are the key resource. Falls apart when money becomes the focus.
Operating Challenge	How do we get citizens involved?	How do we channel and build on all this citizen participation?
System Dynamic	Tends to spread itself thinner over time.	Tends to snowball over time.
Evaluation	Success is service outcomes, measured mostly by institutional stakeholders.	Success is capacity, measured mostly by relationships.

Deficit Based Process vs Sustainable Community Development Asset Based Approach

Inizjalment il-kapaċità tal-komunità tiġi identifikata sabiex l-assi tal-individwi sussegwentament jiġu sfruttati. Ir-riċerka turi li hemm ħames assi kruċjali għall-approċċ ABCD:

---

[1] What is Asset Based Community Development (ABCD), Toolkit by the Collaborative For Neighborhood Transformation in https://www.neighborhoodtransformation.net/

[2] https://www.nurturedevelopment.org/about-abcd/

1. Individwi: bħala l-ass ewlieni, ir-residenti tal-komunità huma meqjusa li għandhom diversi doni u l-ħafna assi li għandhom jiġu identifikati u użati aktar tard.
2. Assoċjazzjonijiet: dawn huma gruppi żgħar informali, li ħafna drabi jitmexxew minn voluntiera, u li m'għandhomx interessi individwali iżda li jistgħu jikkontribwixxu għall-mobilizzazzjoni tal-komunità.
3. Istituzzjonijiet: gruppi strutturati ta' individwi, l-aktar professjonisti, li jaħdmu fuq bażi ta' ħlas (eż. negozji privati, aġenziji governattivi) u li jistabbilixxu sens ta' responsabbiltà ċivika.
4. Assi fiżiċi: riżorsi naturali, art, binjiet.
5. Konnessjonijiet: dawn huma parti importanti mill-komunità. Il-konnessjonijiet jinbnew permezz ta' interazzjoni individwali tal-individwi, li gradwalment jiffurmaw netwerk ta' nies, cioè komunità.

Tabella miġjuba minn ASSET BASED COMMUNITY DEVELOPMENT, Transform Integrated Community Care https://transform-integratedcommunitycare.com/wp-content/uploads/2021/07/ABCD-paper_v03C.pdf

L-approċċ ABCD ġie ittestjat u hu meqjus wieħed ta' suċċess meta wieħed jimxi wara l-passi u prinċipji bażiċi tiegħu. L-ewwelnett, huwa importanti li wieħed jiġbor stejjer għaliex dawn jipprovdu stampa konkreta tal-komunità u jgħinu fl-immappjar tad-doni, ħiliet, u assi tal-membri. Barra minn hekk, dawn jitfgħu dawl fuq x'inhu importanti għan-nies u kif dawn jistgħu jiġu mmotivati. It-tieni nett, grupp tal-qalba għandu jiġi ffurmat li jikkonsisti minn individwi li wrew impenn jew ħiliet ta' tmexxija u li jistgħu japplikaw dan l-approċċ billi jibnu netwerks u relazzjonijiet fi ħdan il-komunità. Imbagħad, il-kapaċitajiet tal-ħames gruppi t'assi kollha involuti għandhom jiġu identifikati sabiex jagħmlu użu aħjar mill-aspetti b'saħħithom ta' kulħadd sabiex jibnu aktar saħħa komunitarja. L-abiltajiet u l-kontribuzzjonijiet ta' kulħadd huma kontabbli u apprezzati, filwaqt li postijiet b'sjieda privata jew komunjali jkunu disponibbli. Il-komunità se tifhem li l-ekonomija lokali tissaħħaħ permezz tal-użu massimu tar-riżorsi tagħha stess. Pass importanti huwa l-bini ta' relazzjonijiet ġodda biex jissaħħu netwerks eżistenti għaliex in-nies jirrikonoxxu l-benefiċċji li jiġu minn ħidma u parteċipazzjoni kollaborattiva. Għaldaqstant, impenn b'saħħtu huwa neċessarju mill-membri kollha involuti. Fl-aħħarnett, meta l-viżjoni tkun ċara u l-proċess strutturat u organizzat, l-eżitu hemm aktar ċans li jkun wieħed ta' suċċess; il-membri, li kostantament ikabbru n-netwerk komunitarju, jiffissaw għanijiet ġodda li jridu jaħdmu għalihom.

https://www.nurturedevelopment.org/about-abcd/

6.2. Riċerka ta’ Azzjoni Parteċipattiva (PAR)

“Riċerka ta’ azzjoni” ġiet żviluppata inizjalment minn Kurt Lewin fl-1946 bħala ċiklu iterattiv ta’ riċerka mmirat lejn ir-riżoluzzjoni ta’ problema. Id-devjazzjoni primarja minn metodi oħra kienet it-twaħħid ta’ riċerka u azzjoni, li effettivament twassal għal bidla. Din kellha żewġ objettivi, l-ewwel li tinvestiga l-bżonnijiet/problemi ta’ grupp ta’ nies u li tipprovdilhom informazzjoni utli, u t-tieni li tinvolvi n-nies fil-proċess tar-riżoluzzjoni billi jużaw il-ħiliet, l-abbiltajiet, u l-għarfien tagħhom; għaldaqstant, jakkwistaw aktar għarfien tas-sitwazzjoni u jieħdu azzjoni, filwaqt li l-poter tar-riċerkatur estern ikun ibbażat fuq il-komunità. Il-PAR huwa metodu li jenfasizza l-importanza tal-parteċipazzjoni tal-partijiet interessati bil-mira li jtejjeb il-kwalità tal-aspett soċjali. F’dan il-każ, fejn il-partijiet interessati kollha jieħdu kontroll attiv tad-disinn, l-implimentazzjoni u l-evalwazzjoni tal-proġett ta’ riċerka, il-prinċipji demokratiċi u l-ġustizzja soċjali jiddominaw. Il-kunċett tal-PAR jinsab fl-abbiltà li tinġieb bidla pożittiva permezz ta’ riċerka u azzjoni, li tiġi mwettqa permezz tal-involviment tal-komunità. Din tirriżulta fl-iżvilupp ta’ rabtiet b’saħħithom fost il-komunità, li jitjiebu permezz ta’ proċessi ta’ teħid tad-deċiżjonijiet kollettivi, djalogu, u valuri. Biex nikkonkludu, l-għan ewlieni tal-PAR huwa li jwaħħad it-teorija mal-azzjoni, u li jevalwa l-proċess bl-għan li jġib bidla, jikkomunika diversi ideat u soluzzjonijiet lill-komunità. Il-PAR illum il-ġurnata jintuża ħafna bħala għodda metodoloġika f’ambjent edukazzjonali sabiex jinvolvi lill-għalliema f’proċessi ta’ riċerka biex itejbu l-prattiċi ta’ tagħlim u kundizzjonijiet ta’ tagħlim.

B’kuntrast ma’ metodi oħra li jsegwu mudell lineari, il-PAR hija riċerka bbażata fuq azzjoni spirali li hija bbażata fuq struttura rikorrenti ta’ ppjanar, implimentazzjoni, osservazzjoni, u evalwazzjoni. Il-punt ta’ tluq hija sitwazzjoni problematika, kwistjoni li tikkonċerna l-komunità u li titlob għal intervenzjoni diretta. Il-komunità nfisha hija waħda li tidentifika u tipprijoritizza x’tip ta’ bidla jixtiequ.

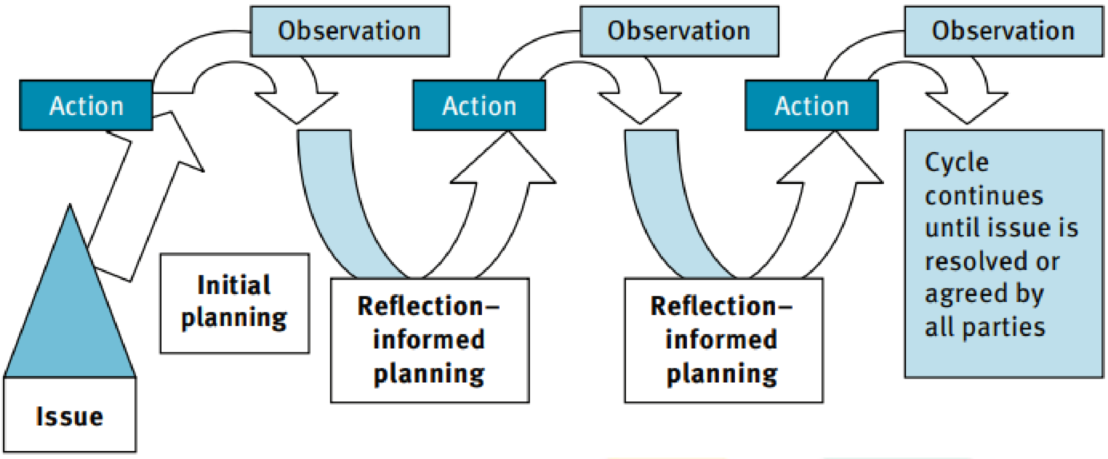

L-1 Figura: Iċ-ċiklu iterattiv tar-riċerka ta’ azzjoni parteċipatorja (PAR), meħud minn Maggie Walter, ‘Partipatory Action Research’.

Matul il-fażi ta’ pjannar, kollaborazzjoni bejn ir-riċerkatur u l-membri tal-komunità tiġi stabbilita sabiex jevalwaw il-problemi, jidentifikaw riżorsi utli, u mbagħad jiżviluppaw pjan. Sabiex kemm ir-riċerkatur u l-komunità fil-mira tal-interess jikkollaboraw b’mod produttiv, komunikazzjoni sostanzjali ta’ skambju reċiproku u simettriku hija neċessarja. Il-fażi ta’ implimentazzjoni ssegwi, matul liem osservazzjonijiet tal- azzjonijiet u l-eżiti jittieħdu. Finalment, il-parteċipanti jirriflettu u jevalwaw is-suċċess tal-azzjoni sabiex

jinfurmaw u jiffurmaw iċ-ċiklu li jmiss, li jkompli f'kemm hemm bżonn iterazzjoinijiet tiegħu sakemm jintlaħqu l-għanijiet u r-riżultati aħħarija. Din il-proċedura ċirkulari tippermetti li l-parteċipanti jkunu flessibbli, jitgħallmu mill-iżbalji tagħhom, u jaġġustaw kif hemm bżonn sakemm jakkwistaw ir-riżultati massimi. Huwa prerekwiżit, matul l-erba' stadji li l-azzjoni tkun kompletament kollaborattiva u li ċ-ċirku jagħlaq biss meta tissolva l-kwistjoni.

Ir-Riċerka ta' Azzjoni Parteċipatorja hija kkunsidrata bħala metodu effettiv li bihom jiġu involuti żżgħażagħ, li ħafna drabi huma marġinalizzati f'riċerka kollaborattiva u stadji ta' evalwazzjoni minħabba nuqqas ta' fiduċja muri fihom minn riċerkaturi żgħażagħ. Madankollu, l-involviment taż-żgħażagħ f'dawn il-proċessi huwa importanti għaliex dawn ifittxu biex jindirizzaw kwistjonijiet soċjali li huma stess jaffaċċjaw. F'proġetti ta' PAR, fejn iż-żgħażagħ huma attivament involuti, ġie osservat li dawn żviluppaw diversi soft skills, bħal tmexxija, komunikazzjoni, u riċerka. Billi jingħataw rwoli mexxejja fir-riżoluzzjoni tal-problemi, dawn ikollhom aktar għarfien fuq il-kwistjonijiet soċjali madwarhom, li tikkontribwixxi għall-iżvilupp gradwali tal-ħsieb kritiku u l-empatija. Eżiti pożittivi ġew osservati wkoll fil-komunitajiet għaliex l-applikazzjoni tal-PAR tippermettilhom rwol pro-attiv li jgħinhom biex itejbu l-kapaċità tagħhom.

Image by vectorjuice on Freepik

Biex nikkonkludu, is-selezzjoni tal-metodu ta' Riċerka ta' Azzjoni Parteċipatorja normalment isseħħ minħabba n-natura applikata tagħha, li torbot it-teorija mal-prattika, u tiffoka fuq il-bidla soċjali. Din tirrikjedi parteċipazzjoni u kollaborazzjoni ugwali bejn il-membri involuti. Din toffri wkoll implimentazzjoni flessibbli tal-qafas (il-proċess miftuħ ċirkulari-spirali) li permezz tiegħu l-parteċipanti jaġixxu u jirriflettu biex jifhmu, ibidlu, u jtejbu ċ-ċirkustanzi tagħhom ta' kuljum. L-istadju ta' riflessjoni huwa kruċjali għas-suċċess.

6.3. Inizjattivi t'Impatt Kollettiv

Fir-realizzazzjoni li l-kwistjonijiet kumplessi u multidimensjonali soċjali ma jistgħux jiġu solvuti permezz ta' entitajiet individwali, l-enfasi titqiegħed fuq azzjonijiet komprensivi li jutilizzaw ir-riżorsi ta' diversi komponenti. Kwistjonijiet soċjali jiżdiedu rapidament u l-inizjattivi statali ġew murija bħala mhux adegwati biex jisfidaw u jindirizzawhom. L-impatt kollettiv jirreferi għall-impenn stabbilit bejn diversi atturi minn oqsma differenti għal pjan speċifiku biex isolvu kwistjoni partikolari soċjali li hija meqjusa u ġiet evalwata bħala kumplessa. F'dan ir-rispett, hemm bżonn li wieħed imur lil hinn minn metodi ta' riżoluzzjonijiet tal-problemi tradizzjonali għal dawk aktar innovattivi u kollettivi.

Il-qafas tal-impatt kollettiv huwa bbażat fuq ħames kundizzjonijiet ewlenin:

1. L-Aġenda Komuni: l-entitajiet parteċipatorji kollha jiġu flimkien biex jiddefinixxu l-problema u jaqblu fuq l-aġenda komuni, li tiffavorixxi l-interessi tal-komunità, filwaqt li jaqsmu l-istess viżjoni fuq kif jindirizzawha.
2. Kejl komuni: il-parteċipanti kollha jaqblu li jużaw sett komunit ta' indikaturi sabiex ikollhom akkont tal-progress u jkejlu r-riżultati sabiex l-isforzi kollha jkunu kontabbli u jseħħ titjib f'dan ir-rigward.
3. Attivitajiet Komuni ta' Tisħiħ: pjan ta' tisħiħ ta' attivitajiet jiġu avvanzati sabiex l-attivitajiet individwali u l-approċċi varji jiġu inkuraġġuti u jkunu allinjati ma' xulxin.
4. Komunikazzjoni kontinwa: komunikazzjoni konsistenti u miftuħa ssaħħaħ ir-relazzjonijiet u ttejjeb il-fiduċja u l-impenn.
5. Sinsla tal-Appoġġ: din hija vitali sabiex ikun hemm entità ċentralizzata, indipendenti li tipprovdi appoġġ kontinwu lill-grupp, li tallinja u tikkordina l-attivitajiet sabiex tiżgura li dawn jimmiraw dejjem lejn l-iskop inizjali.

F'dan l-approċċ t'impatt kollettiv, hemm erba' komponenti strutturali rikonoxxuti: il-kumitat tat-tmexxija, il-gruppi ta' ħidma, is-sinsla tal-appoġġ, u l-involviment komunitarju. Il-kumitat tat-tmexxija jistabbilixxi l-istadju inizjali u huwa responsabbli mill-monitoraġġ ġenerali tal-grupp, jipprovdi linji gwida, u jimmonitorja l-progress. L-irwol tal-gruppi ta' ħidma huwa li jidentifika strateġiji biex jakkwistaw dawn l-objettivi, jikkomunikaw frekwentament biex iżommu l-komunità involuta u jimplimentaw l-attivitajiet. Is-sinsla tal-appoġġ taħdem indipendentament biex tappoġġja inizjattiva kollettiva billi titfa' dawl fuq l-istrateġija u l-viżjoni tal-grupp, tappoġġja l-attivitajiet matul il-perkors tagħhom, u timmobilizza r-riżorsi. Fl-aħħarnett, l-involviment tal-komunità huwa kruċjali għas-suċċess għax dan jagħti l-poter, vuċi, u sens ta' pussess tal-kwistjonijiet in kwistjoni lill-pubbliku inġenerali.

8. SOMMARJU/KONKLUŻJONIJIET

F'dan il-modulu, il-kunċett ta' interventi bbażati fil-komunità ġie żviluppat bħala metodu alternattiv għar-riżoluzzjonijiet tal-problemi li jgħin lin-nies tkun attivament involuta u tavvanza l-bidla soċjali, u dan l-ewwelnett mil-livell komunitarju. Problemi soċjali multidimensjonali, kumplessi, u ta' sfida jevolvu malajr, speċjalment fl-isferi tas-saħħa u l-edukazzjoni, u r-riċerka turi li programmi t'interventi bbażati fil-komunità għandhom il-potenzjal li jindirizzawhom. Dawn jutilizzaw proċessi dinamiċi li l-ewwelnett jikkontribwixxu biex il-bżonnijiet tal-komunità jiġu mmappjati u mbagħad titfassal viżjoni u pjan komuni sabiex jiġu solvuti kwistjonijiet rikorrenti. B'dan il-mod, dawn itejbu l-kwalità ta' ħajja fi ħdan il-komunità u jikkontribwixxu għall-progress u l-iżvilupp soċjali.

Permezz ta' dawn l-interventi bbażati fil-komunità, l-irwol importanti tal-komunità jiġi enfasizzat—rwol li ħafna drabi jiġi injorat—għaliex l-irwol mexxej fir-riżoluzzjonijiet tal-problemi ħafna drabi jingarr minn organizzazzjonijiet u aġenziji governattivi. Minflok, billi l-komunità tingħata spazju għall-azzjoni, l-istess komunità li taf il-prijoritajiet u l-kwistjonijiet li tikkonċernaha, iċ-ċittadini jittrasformaw ruħhom minn osservaturi passivi għal parteċipanti attivi mmotivati u lesti għall-bidla. Fil-kuntest ta' dawn l-interventi, azzjoni parteċipattiva tiġi msaħħa, prinċipji demokratiċi jiġu promossi, u inugwaljanzi soċjali jiġu katalizzati.

Matul dan il-modulu, l-għan kien li jintefa' dawl fuq il-potenzjal tal-komunità abbażi tal-ħiliet u għarfien individwali ta' kulħadd, meta normalment l-enfasi taqa' fuq l-intervent ta' terza parti jew xi espert estern, u fuq x'hemm f'termini ta' nuqqas. B'kuntrast ma' dan, ir-riżorsi kollha disponibbli jridu jiġu użati b'mod adegwat ħalli b'hekk jiġu inkoraġġuti ċ-ċittadini li jirrikonoxxu l-kontribuzzjoni tagħhom. Barra minn hekk, ir-Riċerka ta' Azzjoni Parteċipattiva tiżvela lilha nnifsha bħala għodda utli li tibbenifika l-komunità u kwalunkwe ambjent li tiġi applikata fiha, bħala proċess iterattiv spirali li jiġi segwit minn żbalji li jridu jiġu identifikati, bil-kwistjoni terġa' tiġi trattata mill-ġdid għall-aktar riżultati ottimi.

Billi jisfruttaw approċċi bbażati fil-komunità, iż-żgħażagħ jistgħu jieħdu rwol attiv f'kwistjonijiet li jaffettwawhom direttament u li jgħinuhom iħossuhom utli fil-komunità. Fl-istess waqt, permezz ta' dawn il-metodi u strateġiji, normalment jiżviluppaw personalment; din hija importanti għax iż-żgħażagħ huma l-futur. Dan il-modulu jista' jkun utli għal persuni li jaħdmu maż-żgħażagħ u li jappoġġjaw gruppi ta' żgħażagħ fl-iżvilupp personali tagħhom, għaliex b'hekk ikunu jistgħu jiggwidawhom vis-à-vis l-approċċi kollaborattivi u komprensivi biex isolvu l-problemi tagħhom. Għaldaqstant, huma jkunu jistgħu jirrikonoxxu l-poter tal-komunità u li anke kwistjonjiet kumplessi jistgħu jiġu solvuti fi spirtu ta' kollaborazzjonijiet, attivitajiet konġunti, u viżjoni komuni.

9. REFERENZI

Asset Based Community Development : Transform. (n.d.). https://transform-integratedcommunitycare.com/casestudy/asset-based-community-development/

Chapter 18. Deciding Where to Start | Section 1. Designing Community Interventions | Main Section | Community Tool Box. (n.d.). https://ctb.ku.edu/en/table-of-contents/analyze/where-to-start/design-community-interventions/main

Collaborative of Neighborhood Transformation. (n.d.). *What is Asset Based Community Development (ABCD)*. https://www.neighborhoodtransformation.net/.

Community Mobilization Sector Approach. (n.d.). Mercy Corps. https://www.mercycorps.org/research-resources/community-mobilization-sector-approach#:~:text=Community%20mobilization%20is%20the%20process,governance%2C%20accountability%20and%20peaceful%20change

Interact for Health Thriving Communities Resources. (n.d.). https://interactforhealth.org/resources/

McLeroy, K. R., Norton, B., Kegler, M. C., Burdine, J. N., & Sumaya, C. V. (2003, April 1). *Community-Based Interventions*. American Journal of Public Health. https://doi.org/10.2105/ajph.93.4.529

Mobilization - Community and Resource Mobilization. (n.d.). PPT. https://www.slideshare.net/VaishnaviPrabakar3/mobilization-community-and-resource-mobilization

Steps for community mobilization. (n.d.). https://epfound.ge/en/resources/stories/singleview/392-steps-for-community-mobilization

View of Youth Involvement in Participatory Action Research (PAR). (n.d.). https://ojs.uwindsor.ca/index.php/csw/article/view/5891/4888

What Is Collective Impact - Price Center for Social Innovation. (2020, November 2). Price Center for Social Innovation. https://socialinnovation.usc.edu/social_research/what-is-collective-impact/

Προσεγγίζοντας την κοινότητα του 21ου αιώνα | Heinrich-Böll-Stiftung Θεσσαλονίκη. (2023, February 7). Heinrich-Böll-Stiftung Θεσσαλονίκη. https://gr.boell.org/el/2023/02/07/proseggizontas-tin-koinotita-toy-21oy-aiona

Dowrick, C. (2013, October 1). *Community engagement*. Increasing Equity of Access to High-quality Mental Health Services in Primary Care: A Mixed-methods Study - NCBI Bookshelf. https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK374115/

Walter, M. (2014, May 26). *Participatory Action Research*. Utas. https://www.academia.edu/3563840/Participatory_Action_Research

Zaimakis, Y. (2014, August 7). *Κοινοτική Εργασία και τοπικές κοινωνίες*. Crete. https://www.academia.edu/1189763/%CE%9A%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CE%BF%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%95%CF%81%CE%B3%CE%B1%CF%83%CE%AF%CE%B1_%CE%BA%CE%B1%CE%B9_%CF%84%CE%BF%CF%80%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82_%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%AF%CE%B5%CF%82

About ABCD - Nurture Development. (2018, March 9). Nurture Development. https://www.nurturedevelopment.org/about-abcd/

S. (2020, January 15). *Ladder of Citizen Participation*. Organizing Engagement. https://organizingengagement.org/models/ladder-of-citizen-participation/

Agdal, R. (2020, June 13). *Asset Based Community Development: How to Get Started - Abundant Community*. Abundant Community. https://www.abundantcommunity.com/asset-based-community-development-how-to-get-started/

Community-Based Interventions. (2023, January 26). College of Health. https://health.oregonstate.edu/hallie-ford/heal/practice/community#:~:text=Community%2Dbased%20interventions%20refer%20to,tactics%20to%20achieve%20their%20goals